

Beslut med anledning av utvärdering av fraktbidraget

Om jag hade haft rätt att yrka hade jag yrkat att nämnden skulle besluta enligt följande:

att fraktbidraget i dess nuvarande form behålls under 2009.

att fraktbidraget i utvecklad form införs från 2010.

att nämnden uppdrar åt Regionplane- och trafikkontoret att vara Länsstyrelsen behjälplig, och gemensamt med Länsstyrelsen, informera aktivt de möjligheter till stöd som Landsbygdsprogrammet ger till verksamheter i skärgården,

att nämnden uppdrar åt Regionplane- och trafikkontoret att självt eller genom annan lämplig part verka för att öka antalet ansökningarna från verksamheter i skärgården till Landsbygdsprogrammet, och allmänt verka för ett bättre bidragsutfall,

att nämnden uppdrar åt Regionplane- och trafikkontoret att utifrån nedanstående under 2009 utreda landstingets möjligheter att främja skärgården, ur ett brett samhällsperspektiv och ett helhetsperspektiv på skärgårdssamhället utifrån kommunallagens formuleringar om "allmänt intresse" och "synnerliga skäl".

Miljöpartiets förslag till utgångspunkter inför förändringen av fraktstödsregler:

Kommunallagens begrepp "allmänt intresse" och "synnerliga skäl" förändras över tid. Utredningen och förslagen från utredningen ska stärka det breda samhällsintresset i tolkningen över snäva tolkningar utifrån konkurrenslagstiftningen. Utgångspunkten ska vara de landstingspolitiska målen för skärgården och andra relevanta mål och handlingsprogram.

Utredningen bör arbeta fram förslag på regler som främjar resurseffektivitet, dvs energisnålt användande av fraktinfrastrukturen. Exempelvis att fylla båten fullt ut och koordinering för samlastning. Utredningen kan även föreslå åtgärder i skärgårdens materiella och icke-materiella fraktinfrastruktur som ökar effektiviteten och minskar miljö- och fraktkostnader.

Utredningen ska visa på prioriterade åtgärder från landstingets sida när länsstyrelsens Landsbygdsprogram utnyttjas i högre grad. Utredningen ska visa på samspelet mellan landstinget och länsstyrelsen.

Utredningen ska problematisera bidragsregler som utgår från verksamhet respektive från syftet med "aktiviteten".

I övrigt kan följande sägas om Miljöpartiets hållning hittills vad gäller specifika regler:

Livsmedelsaffärer får specialtaxa direkt på WÅAB:s tonnage. Dock bör kretsen som godkänns som livsmedelsaffär vidgas, det får inte vara bara etablerade fullsortimentsaffärer. Risken är att det blir en planekonomiskt skyddad marknad där inget företag kan börja i liten skala och kanske växa till en bra affär. Ett exempel är Svartsö lanthandel som började som "överlevnadskiosk" och skulle aldrig kunnat utvecklas till fullt utbyggd livsmedelsaffär om den inte fått fraktstöd under resans gång.

Företag inom de areella näringarna på ö utan bro eller statlig färja (där bör såväl djurhållare som odlare och även fiskare/fiskodlare ingå - de är alla en viktig del av skärgårdens kultur och särart, och dessutom försvinnande få...) får 2/3 av fraktkostnad på inhyrt tonnage i kvartalsvis i efterhand. Utredningens förslag bör främja neutralitet mellan företag som sorterar under Skärgårdsstiftelsen och andra. De förra får även stöd till djurtransporter mellan öar under betessäsongen som de ofta utför med egen båt. Motsvarande transporter bör stödjas hos andra företag/bönder. Förslagsvis kan en ersättning per timme utgå för frakt med eget tonnage, lika för alla. För de "areella företagen" finns inget takbelopp.

Nästa grupp är övriga företag och föreningar med säte på ö. Dessa får stöd med 2/3 av fraktkostnaden med inhyrt tonnage, men endast för företagets eller föreningens interna transporter, inte gods till tredje man som t ex byggmaterial till kund. Generellt stöd till skogsavverkningstransporter, bränsle, jord, krossmaterial eller grus utgår inte. Utredningen ska visa på olika sätt att styra kostnaderna. Ett exempel kan vara ett system med takbelopp per företag och år, Stöd betalas ut kvartalsvis i efterskott. Genom att begränsa till företag och föreningar med säte på ö och införa takbelopp ökar kostnadskontrollen.. Föreningar finns med eftersom den sociala ekonomin är mycket utvecklad i skärgården, föreningar driver hembygdsgränder, affärer och liknande.

En sista grupp; Efter särskild ansökan till RTK kan "samhällsnyttiga projekt" få fraktstöd. Det kan vara för byggande av permanentbostäder, samfälligheter som bekostar bryggbyggen eller vägunderhåll, skrotinsamlingskampanjer m.m.

ERSÄTTARYTTRANDE
2008-10-22

Bilaga 8
RTN 2008-0141

Miljöpartiet vill att utredningen utarbetar en lösning i enlighet med Företagarna Skärgårdens förslag om att en neutral part administrerar stödet, och utreder för- och nackdelar med en sådan lösning.